

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJA PREIĻU RAJONA KOMITEJA UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOME LAIKRAKSTS

IZNĀK KOPS
1950. GADA 29. MARTĀ
Nr. 103 (5797)
30.
AUGUSTS
OTRDIENA
1988. GADS
Maksa 3 kap.

Kā sēsīm ziemājus?

● Zemkopjiem savs darbs ir jādara un raža ir jāiegūst neatkarīgi no tā, vai ar laika apstākļiem ir laimējies vai arī nav veicies. Viens no gan ir skaids, ka arī šogad ziņāmās platībās ziemāji būs jāsēj tīrumos ar palielinātu mitrumu, atsevišķos laukos vai lauka daļās tehnika grims un bojās tīrumu. Ja lišana turpināsies, augsne var palikt slapja līdz optimālajiem sējas termiņiem, bet toš nokavēt nedrīkst nekādā gadījumā, jo tad uz ražu nākamajā gadā izredzes slīktākas.

Ko darīt? Lai tīrumu nesabojātu, uz pārmitrās augsnes nedrīkst brukt ar smagajiem rītentraktoriem. Visiem darbiem šādos apstākļos jāizmanto kāpurķēžu traktori. Arī to braucien skaitis iespējami jāierobežo. Pamatmēslojumā dodamos — granulēto superfosfātu un rupjkristāliskos granulētos kālija mēslus slapjajos tīrumos, kur atlauts sēt ar aviopanēmniekiem, tas ir jāizmanto, jo šie mēsli ir ekoloģiski mazāk kaitīgi nekā slāpekļa mēsli. Skidro amonija polifosfātu izmijot ar aviopanēmnieku ir aizliegts, un tas jānod ar traktoragregātiem sausākajos laukos.

Ziemājiem rudenī vajag tikai 20—40 kilogramu slāpekļa uz hektāru. Palielināts slāpekļa savienojumu daudzums augsnei pasliktina ziemāju pārziemošanu, bet augs neuzņemtie — rudenī izskalojas gruntsūdeņos un piesārņo ūdenskrātuves.

Ja ziemājiem savlaicīgi dots labs organiskais mēslojums vai arī tos audzē pēc labi noaugušām daudzgadīgām zālēm, tad parasti augsne mēdz būt ziemājiem rudenī nepieciešamais nitrātu daudzums. Šādos apstākļos slāpekļa mēslu došana rudenī ir nelietderīga to izlietošana un pasliktina ekoloģiskos apstākļus. Tātad šādos apstākļos ziemājiem rudenī jānod tikai fosfora un kālija mēsli pamatmēslojumā un nelielas

granulētā superfosfāta devas ziemāju sējas laikā rindās.

Pamatmēslojumā dodamos minerālmēslus vislabāk iesūradāt ar pirmssējas kultivēšanu. Ja līdz kultivēšanai nav paspēts uzstēt mēslojumu, tad gan sek-lāk, bet tomēr iesūradāt sēšanas laikā ar graudu sējmašīnai piekabinātajām ecešām.

Ko darīt, ja ziemāju optimālajā sējas termiņā nedaudz aizkavējas vai nu minerālmēslojuma saņemšana vai arī sējēji nav paspējuši laikā uzstēt? Risinājums var būt tikai viens — sēklai augsne jānokļūst optimālajā termiņā, bet, izsējot minerālmēslus drīz pēc ziemāju sējas uz mitras augsnes un vēl piepalīdzot nokrišņiem, tie arī bez iestrādes augsne spēl nonākt līdz ziemāju saknītēm.

Slapjos tīrumos arī ziemāju sējas darbos izmantojami kāpurķēžu traktori, bet nepieciešamības gadījumā sējmašīnām noņemami lemesiši, sēkli iestrādājot ar ecešām.

Laika un augsnes apstākļu daudzveidība prasa ekstrēmos apstākļos nerīkoties pēc ierastības, bet gan izmantot dažādus nestandarta risinājumus, lai iegūtu iespējami labāku galarezultātu.

V. OSMANIS,

lauksaimniecības zinātņu kandidāts

Pārskats

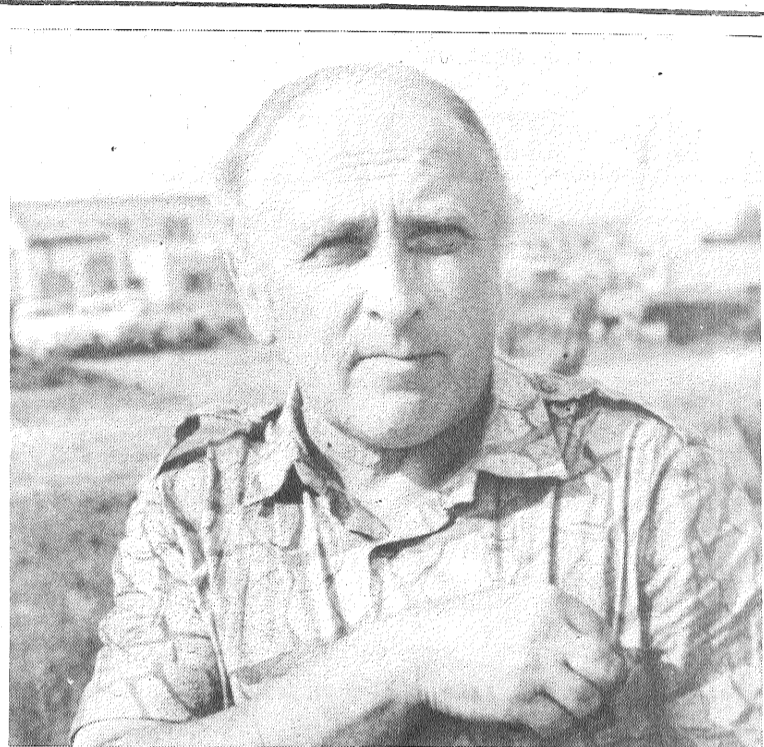
par ražas novākšanu rajona saimniecībās līdz 29. augustam (pēc rajona agrorūpniecības apvienības dispečerdienesta ziņām)

Saimniecība	Novākts labības (procentos)	Raža (centneros no hektāra)
Raiņa	99	16,1
«Sark. ausma»	94	25,1
«Rīts»	94	21,6
Dzeržinska	93	19,0
«Sijukalns»	93	14,6
«Kr. Oktjabri»	89	33,5
Rudzātu p. s.	89	14,0
Leņina	88	19,3
K. Marksa	87	17,4
«Zelta vārpa»	84	20,0
«Nākotne»	83	15,1
Kirova	81	16,5
M. Gorkija	80	22,8
Oškaina	80	18,9
«Vārkava»	78	15,4
Suvorova	73	16,2
Agļonas p. s.	72	14,5
«Dzintars»	72	14,0
Rušonas p. s.	71	12,5
«Dubna»	65	12,2
RAJONA	82	18,2

Rajona saimniecībās līdz vakardienai bija noplūkts 86 procenti līnu platību. Līnu novākšanu pabeiguši Dzeržinska un Kirova kolhozi, kā arī kolhozagrofirma «Krasnij Oktjabri». Jāpiebilst, ka Kirova kolhozs izpildījis arī līnu produkcijas pārdošanu valstij — līdz 29. augustam plāns bija paveikts par 105 procentiem.

Cetras saimniecības (kolhozagrofirma «Krasnij Oktjabri», kolhozi «Nākotne», «Zelta vārpa» un «Rīts») uzsākušas kartupeļu rakšanu. Visvairāk padarīts kolhozagrofirmā, kur novākti 5 procenti stādījumu. Raža — 215 centneri kartupeļu no hektāra.

Viņpadsmit saimniecībās darbojas zāles miltu agregāti.

● M. Gorkija kolhozā ar atzinību runā par iecirkņa mehāniķa Jāņa Indāna darbu (augšējais attēls). Pieredzējušais tehnikas saimnieks godam veic savus tiešos pienākumus, aktīvi piedalās arī sabiedriskajā darbā. Viņš nu jau vairākus gadus sekmīgi vada tautas kontroles grupu. Arī šobrīd, kād sarežģītos apstākļos jāveic lauku darbi, Jānis Indāns, būdams gan iecirkņa mehāniķis, gan tautas kontroleris, rūpīgi seko to norisei, kvalitatītei.

● Cienijams cilvēks saimniecībā ir arī Pēteris Dūda (apakšējais attēls). Viņš strādā par mehanizatoru, bet labības novākšanas dienās sēžas pie kombaina stūres. Un arī šis darbs let no rokas. Gan iepriekšējos gados, gan arī šogad Pēteris Dūda — viens no labākajiem ražas novācējiem kolhozā.

J. SALNAVIEŠA foto

Pirmās šķiras blēdīšanās

Neteikšu, ka Daugavpils starprajonu kurināmā bāzes Preiļu iecirkņa noliktavas vadītāju A. Karpajevu iepriecināja korespondenta ierašanās viņa saimniecībā, kas atrodas klusā pilsētā nomalē. Atceroties pagājušā gada publikācijas, šīs iestādes darbiniekiem jau bija skaids, ka šāda vizīte nevēsta neko labu.

Bet par ko tad viņus slavēt? Par to, ka skaitliski nelielai iecirkņa personālā pāvada lalku, ērti ierīkojies savos kabinetos, kuri, starp citu, apgādāti ar modernu televīzijas un radio aparāturu? Ne vienam no šeit strādājošiem taču nenāk ne prātā noņemties ar kaut kādiem niekiem. Nu, piemēram, uzklāusit un apmierināt parastas līvanietes, pensionāres Veļgures (dživo Komjaunatnes ielā 4a) un viņai līdzīgu vajadzības. Un — kāds darbs, tāda alga: klienti, kūdras briķešu un cita kurināmā patērētāji, ceļ trauksmi.

Vai viņi var klusēt, ja kūdras briķetes (ceturtā daļa no trīs tonnu smagās kravas), kuras iecirkņa šoferis izgāza Veļgures pagalmā, diemžēl pat ar lielu gribēšanu par briķetēm nosaukt nevar? Citādās domās, acīmredzot, ir piegādātāji — kūdras fabrika «Strūžāni» un starpnieki — Daugavpils starprajonu kurināmā bāze, jo viņu «papīros» rakstīts, ka patērētāji saņem tikai pirmās šķiras pro-

dukciju, par ko maksā 15 rubļus par tonnu.

Tātad — sūta tikai labu produkciju... Bet kādu to saņem patērētāji? Un kāpēc? Preiļos tikai plāta rokas: sak, tā nav mūsu vaina, komandē taču Daugavpils. Un administratīvi birokrātiskā stilā darbojas, ka-

rināmais) jānogādā. Līvānos, neiegrīzoties pārkrāšanas punktā, tas ir — Preiļos. Arī malca Līvāniem jāpiegādā nevis no Daugavpils, bet no vietējās mežniecības. Un — vai jāmeklē vēl kaut kas izdevīgāks, ja ir dzelzceļš? Pilsētā atrastos arī izkraušanas laukums. Diemžēl starprajonu kurināmā bāzei šāda pārkārtošanās nav pa prātam, jo tad Līvānos būs jāpalielina štati.

Iznāk, ka pārvadāšana izmaksā letāk. Laikam tā arī ir, ja nem vērā, ka līvaniete Veļgure par kurināmo un tā piegādi samaksāja 51 rubli 60 kapciņas (saskaņā ar pavadzīmi Nr. 75789). Labi vēl, ka tā. Zinoši cilvēki viņu esot pamācījuši: varēji brukt uz Preiļiem pati, un tur par «piecīti» izvēlētos tieši to, kas vajadzīgs. Tātad — var arī tā.

Bet padzīvojuši sievietē uz Preiļiem nebrauca. Princība pēc nebrauca. Domāju, ka pie saviem principiem turēties arī daudzi citi. Un pareizi darīs. Pret bezkaunību, neieļūību un birokrātismu iecīnās atklāti. Nedrīkst atbalstīt šo launumu ar ankaunošām nodevām — slepeni iedotiem «trīnīšiem» un «niecīšiem». Lai šī publikācija kļūst par šādas cīņas ierīcību. Ceram, ka šoreiz tā nebūs pārāk ilga.

I. KOROLOVA.

tautas kontroles rajona komitejas ārstata inspektore

Ass signāls

● Līvānu iedzīvotājas, pensionāres, pagalma izkrāva nekvalitatīvas kūdras briķetes. Līdzīga saturs sūdzības redakcija saņem arī no citiem, kuri pērk šo kurināmo. Lai sabalansētu komfortu vieniem ar diskomfortu otriem esam spēsti pazīpot lasītājiem šādus tālruni numurus: Daugavpils — 21982 (starprajonu kurināmā bāze), Preiļi — 22433 (bāzes iecirknis), Līvāni — 43623 (fābāle).

mēr pilnīgi zaudēja loģiku, lai neteiktu vairāk — radija bezsaimnieciskumu. Iedomājieties: briķetes ved pa maršrutu Strūžāni — Preiļi — Līvāni! Kamēr šis kurināmais nonāk galapunktā, tas tiek divreiz iekrauts un divreiz izkrauts. Tā kā briķetes ir nevis no betona, bet gan no kūdras, nav grūti iedomāties, ko beigu beigās saņem patērētājs.

Kur izeja? Tā nav tālu jāmeklē: briķetes (un arī cits ku-

Par rajona Tautas deputātu padomes sesijas sasaukšanu

Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja nolēmusi sasaukt rajona Tautas deputātu padomes kārtējo, sesto, sesiju šī gada 28. septembrī.

Sesijā izskatīs šādus jautājumus:

1. Par tautas patēriņa preču ražošanu un maksas pakalpojumu sniegšanu rajona iedzīvotājiem;
2. Par rajona izpildkomitejas sociālās nodrošināšanas nodaļas darbu;
3. Deputāta pieprasījums.

Gaisa līnijas vietā — pazemes kabelis

Lai būtu lielāka izturība un drošība, mazāki papīru plūdi — tā varētu raksturot republikas Vietējās rūpniecības ministrijas Līvānu specializētās montāžas pārvaldes darbu.

Pašlaik pārvaldes speciālisti pēc Līvānu stikla fabrikas pasūtījuma gaisa elektropārvedes līniju vietā ierīko pazemes kabelus. Pie pazemes līnijas priekšrocībām pieskaitāma arī aizsar-

dzības joslas samazināšanās. Veicot celtniecības darbus, tam nebūt nav maza nozīme.

Cetrās Līvānu ielās ierīkojot kabeli, tiks rekonstruētas piecas apakšstacijas, bet elektriskā kabeļa kopējais garums sasniegs pusotru kilometru. Darbi, kuru tāmes vērtība ir 57,5 tūkstoši rubļu, būs pabeigti līdz pirmajam salam.

I. IVANOVA

„Dzīvokļi—2000”: problēmas, risinājumi

Kas uztrauc kooperatīvu

Mūsu dzīvokļu celtniecības kooperatīvs pastāv septiņus gadus. Ir ticējums, ka septiņi esot laimīgs skaits. Diemžēl mūsu dzīvokļu celtniecības kooperatīvs attiecināt to uz sevi nevar: visi šie septiņi gadi bijuši nemiera un satraukuma pilni, sūdzības nākušas viena pēc otras. Pa šo laiku Preiļos, Rēzeknes ielā, uzbūvētas trīs 467. sērijas mājas ar 60 dzīvokļiem katrā. Pēdējā no tām uzcelta 1987. gada vasarā. Pašlaik tiek pamatus ceļurtaļai šīs sērijas mājai, kaut arī visi pasūtītāji jau sen atteikušies no šī tipa dzīvojamajiem namiem, jo to projektā pieļautas rupjas kļūdas un neprecizitātes.

Jau kopš pirmajām ekspluatācijas dienām 28., 34. un 22. namiem kļuva cauri jūmti, ūdens sūcās arī caur šuvēm. Priekiem sēkāja bēdas un rūpes, aizvainojums, jo dzīvokļi taču izmaksājuši dārgi. Uz visām instancēm plūda sūdzības. Tās saņēma arī kooperatīva valde.

Rēzeknes ielas 22. nama 11. un 14. dzīvoklī pavisam drīz ūdeni sāka laist cauri sienas. Rūdenī 14. dzīvoklis atgādināja drēgnu dušu telpu. Lūk, tādos apstākļos bija jādzīvo mātēi ar zīdaiņiem. Tikai pēc tam, kad kooperatīva valde bija iesniegta jau vairākas celtniecības adresātas sūdzības un kād apdraudēta tika bērna dzīvība, pateicoties tautas kontroles komitejas palīdzībai, dzīvokli izdarīja remonti.

Ierīkojot telefona kabeli, 28. mājā tika bojāta drenāžas sistēma. Vairākus gadus pagrabs stāvēja pārplūdis. Un atkal: plūds izdevās novērst tikai pēc tam, kad lejaucās republikāniskās organizācijas un rajona izpildkomiteja. Pašlaik applūdis pagrabs 22. nama 13. dzīvoklī šajā mājā celtnieki bija pamanijušies nodot ekspluatācijā dat bez elektroinstalācijas. Asfalta segums apkārt mājai izpostīts. Kad par to aizrādīja Daugavpils vispārējā celtniecības tresta 1. celtniecības pārvaldes pārstāvis, tas pasteidzās aizbildināties, ka asfalta, lūk, esot sabojājuši... bērni, kuri, viņaprāt, pārāk neuzmanīgi šūpoļojušies šūpolēs. Vai nav smieklīgi?

Tagad par apzaļumošanu. Pie 28. nama apzaļumošanu vajadzēja veikt aptuveni par četriem tūkstošiem rubļu. Izdarīts nav pilnīgi nekas. Savā laikā ar šo jautājumu nodarbojās izmeklēšanas orgāni, pēc tam dzīvokļu celtniecības kooperatīva valde, taču izrādījās, ka dokumentācija ir pazudusi. Kopš mājas celtniecības bija pagājuši jau daudzi gadi, un šo lietu tā arī atstāja aizmirstībai. Ar mājas apzaļumošanu tagad nodarbojas paši tās iemītnieki. Patlaban būvējamās mājas apkārtnes apzaļumošanai saskaņā ar projektu paredzēti nu jau apmēram seši tūkstoši rubļu. Un ja nu atkal atkārtosies rūgtā pieredze? Laiks sanāra, ka cilvēki par to maksā paši no savas kabatas.

Būvdarbi notiek projekta autoru un tehniskajā uzraudzībā. Tiem, kuri šo pienākumu uzņemas, dotas lielas pilnvaras. Bez tam mājas nākamie iedzīvotāji pa šo laiku ir kā ūzuri šos cilvēkus. Diemžēl nereti gadās, ka naudu šie «uzraugi» gan saņem, bet darbu padarīt aizmirst. Šim nebūšanām nu reiz pienācis gals. Par visām celtnieku ielautajām kļūmēm atbildēs kontrolēti, tas ir — saņemtā nauda būs jāatmaksā kooperatīvam.

Jārunā arī par tādu negatīvu parādību kā kooperatīvajām mā-

jām iepriekš esošo ielu tīrīšana ar speciālajām mašīnām. Piebraucot pie šīm mājām, tīrīšanas ierīces parasti ir paceltas, un mašīnas savu darbu pa istam veic tikai pie pilsētas mājām. Bet kooperatīvs taču maksā naudu par ielu tīrīšanu.

Vēl mūs ļoti uztrauc jautājums: kā iegādāties santehnikās ierīces? Mūsu speciālists mēģina sameklēt tās visur, kur vien iespējams. Taču dzīvokļu skaits pastāvīgi pieaug, un risināt šo problēmu kļūst aizvien grūtāk. Bet tas ir jāizdara, pie tam vistuvākajā laikā. Manuprāt, mums ir tiesības cerēt uz rajona valdības palīdzību.

Sopavasar mūsu dzīvokļu celtniecības kooperatīvu skāra vēl viena nopietna problēma. Saknūdarzās, kas atrodas iepriekš 28. namam, sāka iežīmēt vietu sporta laukuma iekārtošanai. Mājas iedzīvotāji griezās pie rajona arhitekta Nikolajeva un paskaidroja, ka mājas pretējā pusē visā tās garumā jau izvietots bērnu sporta un spēļu komplekss. Mūsu paskaidrojums palika bez ievēribas.

Tad iedzīvotāji griezās ar sūdzību (kuru parakstījuši 55 cilvēki) partijas rajona komitejā un pilsētas izpildkomitejā. Jūnija sākumā pienāca atbilde no Nikolajeva, kurš raksta, ka 1989. gadā minētā vietā tomēr tiks uzsākta sporta laukuma celtniecība. Iznāk, ka arhitekts vienpersoniski nolēmis iekļaut šo māju vienotā sporta kompleksā, bet tās iemītniekus — pārsvarā invalīdus, kara un darba veterānus — uztrēnēt par sportistiem. Ierīkojot līdzās minētajai mājai bērnu spēļu laukumu, tiks iznīcināti saknūdarzi, kurus cilvēki līdz šim tik rūpīgi kopuši. Bet līdzās saknūdarziem taču ir divi kļajumi, viens no kuriem platības ziņā ir pat lielāks nekā pilsētas stadions.

Risināmo jautājumu loks ir ļoti plašs. Laikam tādēļ tik bieži mainās gan kooperatīva priekšsēdētāji, gan valdes locekļi. Rajona izpildkomiteja, atklāti sakot, pievērš savu uzmanību kooperatīvam tikai tad, ja nepieciešams dalu no dzīvokļu rindā stāvošajiem novirzīt uz dzīvokļu celtniecības kooperatīvu. Kā lai citādi izskaidro to, ka pilsētas visvairāk apdzīvotajā rajonā līdz šim laikam vēl nav ne veikala, ne taksofona.

Tātad iznāk, ka kooperatīvā celtniecība joprojām vēl ir pabērna lomā. Gribu uzdot jautājumu atbildīgajām personām: kā īstenosim dzīvokļu programmu — šai piegādei plānoto un perspektīvo?

G. KUZŅECOVS

dzīvokļu celtniecības kooperatīva «Preiļi» priekšsēdētāja vietnieks

• Sodien rubrikā «Lasītāja tribīne» — atsauksmes uz Vārkavas vidusskolas vēstures skolotāja J. Pizēļa rakstu «Mums vajadzīga patiesība», kurš laikrakstā bija publicēts 13. augustā.

Ari es varētu pastāstīt...

Esmu 1940. gada un arī vēlāko notikumu Latvijā aculiecinieks. Jūsu laikraksta 13. augusta numurā ievietotajam J. Pizēļa rakstam piekrītu visā pilnībā. 1940. gadā man bija jau 14 gadu un biju pabeidzis pamatskolu, kas tajos laikos nebija maz.

Labi atceros dažādus notikumus, par kuriem arī es varētu pastāstīt un tā apstiprināt J. Pizēļa secinājumus. Domāju, ka tāpat daudz varētu pastāstīt katrs, kurš to laiku pārdzīvojis, bet avīze, protams, ir par mazu, lai kaut daļu šo stāstījumu varētu publicēt.

A. DZENIS

Upmalas ciema «Berezovkā»

LASĪTĀJA TRIBĪNE

Ticu tam, ko redzēju

Tagad ir atklātība un demokrātija, katrs raksta, ko zina. Vārkavas vidusskolas skolotājs Pizēlis raksta savu vēsturi, Vulfsons — savu, zinātnieki un vēsturnieki — arī savu. Es nevienu neticu. Ticu tikai tam, ko pati esmu redzējis.

Ulmaņa laikos mums bija zeme un sava saimniecība. Ģimenē bijām 7 bērni. Tēvs no ausmas līdz ausmai strādāja tūrmā, apstrādāja zemi ar divleņķu arklu, bet mēs, bērni, palīdzējām dažādos darbos saimniecībā. Maizes, kartupeļu un piena mums pietika, dažreiz edām gaļu, kādu desmitu olu pārdevām vietējā bodītē, lai nopirktu petroleju, sērskāpi, ziepes, sāli.

1940. gadā Latvija pievienojās PSRS. «Pie mums izmaiņu nebija. Agresiju un represijas neredzējām. Neaiztīka pat aizsargus, sarkanarmieši Līvānos nekur neiejaucās, bet mēs viņus vispār neredzējām. Mūsu sādza noorganizējās sarkanais stūritis. Tēvs jūdzā zirgu, un mēs, bērni un māte, vakaros braucām uz sarkano stūrīti. Jaunieši dzie-

dāja padomju dziesmas, lasīja avīzes.

1941. gadā sākās karš. Mūs okupēja vācieši. Viss izmainījās. Jūlijā aizsargi un vietējie policisti ar sarkanbaltsarkanām apsaistēm uz rokām sapulcināja visus, kas apmeklēja sarkano stūrīti, apsaudīja mājas, sita ar gumijas nūjām vectēvu, tēvu, māti, brāli un arī mani.

1944. gadā mūs atbrīvoja Sarkanā Armija. 1945. gadā mūsu mežos noorganizējās bijušo aizsargu un policistu bandas Vānagu mācītāja Juhneviča vadībā. No viņu rokās gāja bojā padomju darbinieki, komunisti un komjaunieši. Bandītu lode mani pasaudzēja. 1949. gadā bandītu ģimenes aizveda uz Sibīriju. Sāka organizēties kolhozi. Neviena ar varu tajos stāties nepiepieda, paši cilvēki rakstīja iesniegumus. Kolhozi «Dzintars» izveidojās jau 1949. gada februārī, vēl līdz izvešanai. Radās arī citi kolhozi.

Sprīdēti paši, kas vainīgs. Stalins? Domāju, ka arī Hitlers. T. ZVIRDĪŅA Līvānos

Saruna par būtisko

Lai diskutētu ar skolotāju J. Pizēli, jānodzīvo garš mūžs un labi jāzina savas valsts vēsture. Esmu audzis šajā valstī un dzīvojis līdz visām tās veiksmeņiem un neveiksmeņiem. Lai arī kas atradās valsts vadības priekšgalā, lai kā tika represēti sabiedrības progresīvakie pārstāvji, partijā un tautā bija cilvēki, kuri atrada spēku nepateicības, izturēt.

PAR LATVIJAS KP VESTURI UN LATVIJAS APVIENOSĀNU AR PSRS

Savā laikā ne reizi vien iepazinājos ar KSDSP un LSDSP vēsturi, tāpēc gribu akcentēt atsevišķus momentus.

1. Lielī nopelni Latvijas apvienošanā ar Padomju Savienību ir izcilajam Komunistiskās partijas darbiniekam, V. I. Leņina skolniekam un līdzgaitniekam Pēterim Stučkam. Pēc Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas uzvaras P. Stučka vadīja Padomju Krievijas justīcijas orgānus un bija Latvijas Komunistiskās partijas, bet 1919. gadā — arī Padomju Latvijas valdības priekšgalā.

Ipaši nopelni P. Stučkam ir arī krievu un latviešu proletariāta savienības nostiprināšanā. Būdams par Latvijas Komunistiskās partijas CK Arzemuju biroja priekšsēdētāju, viņš piedalījās Latvijas Komunistiskās partijas stratēģiskās līnijas izstrādāšanā, kura bija virzīta uz cīņu pret nacionālistiskās buržuāzijas kundzību, par Padomju Latvijas atdzimšanu un iestāšanos PSRS.

1940. gadā Latvijas komunisti, izmantojot P. Stučkas atzinumus un secinājumus, ar Padomju Savienības internacionālo atbalstu atjaunoja Latvijā padomju varu un apvienojās ar Padomju Savienību.

2. Latvijas KP apvienojās agrāk — jau tad, kad tā vēl saucās LSDSP (šo nosaukumu pieņēma 1906. gadā Stokholmā IV (apvienotajā) kongresā, kas notika no 10. līdz 26. aprīlim (no 23. aprīļa līdz 8. maijam)). Vēlāk LSDSP pārdeva par LSD. 1906. gadā kļuvis par KSDSP sastāvdaļu, Latvijas sociāldemokrātija kopā ar to sāka iet vienu ceļu un uzvaru ceļu, saglabājot uzticību Leņina idejām un proletāriskajam internacionālistismam. Bet, lasot J. Pizēļa apcerējumu par vēsturi, var domāt, ka Latvijā Padomju Savienībai pievienojuši viņus ceļā.

F. Engels un K. Marksš nacionālo jautājumu skaidroja tā. Daudznacionālā valstī federāciju un separātismu — pilnīgu atdalīšanos un patstāvīgas valsts izveidošanu — viņi saņēma kā konkrētu iespēju īstenot demo-

krātisko centralizāciju sarežģītajos nacionālās problēmas apstākļos, kā vienīgo ceļu, lai nodibinātu dažādu nāciju darbaļaužu internacionālu savienību. Sāda daudznacionāla valsts toreiz bija Padomju Savienība. Kā sastāvā vajadzēja iekļauties Latvijai? Varbūt apvienoties ar fašistisko Vāciju? Saglabāt valstisku patstāvību? Bet cik ilgi?

Es neuzdrošinātos ar tādu nepateicību runāt par valsti, kura izglāba pasauli no fašisma. Vienmēr būtu jāatceras, ka bez valdības (jebkurā valstī) vēl ir arī tauta, kas, aizstāvot savu dzimteni, spējīga uz dziļiem varondarbiem. Par savu un arī citu tautu laimīgu nākotni padomju tauta ir maksājusi dārgu cenu. Kā pret Vāciju būtu cīnījusies latviešu tauta, ja Padomju Savienība istā laikā nebūtu sniegusi tai savu palīdzīgo roku?

Ko par Baltijas republiku apvienošanu ar Padomju Savienību domā vēsturnieki, varēja uz zināt šī gada 16. augustā, noskatoties televīzijā informatīvo raidījumu «Laiks». Par to agrāk rakstīja arī politiskajā literatūrā — gan centrālajā, gan republikāniskajā presē. Es nesaprotu, kāpēc vajadzīga vēl lūk, tāda tikšmināšanās par šo jautājumu. Tā mēs tikai sējam naidu starp tautām.

Manuprāt, visu tautību un nāciju pārstāvju nacionālās pašapziņas augsnei harmoniski iésaplūst ar padomju cilvēka lepnuma un pašapziņas jūtām. Runājot par jebkuras nācijas vanākumiem, padomju cilvēki ļoti abzinās, ka šo panākumu pamatā ir brālīgo tautu nesatricināmā draudzība, mūsu kopējais darbs un mūsu kopējā lieta.

Mēs zinām, ar kādu sajūsmu latviešu tauta uzņēma padomju varas atjaunošanu savā zemē. Zinām, ka labākie latviešu tautas dēli un meitas jau kara pirmajās dienās nostājās zem sarkanā karoga un kopā ar Sarkanā Armiju cīnījās līdz pat uzvarai. Daļa iedzīvotāju evakuējās uz valsts iekšējiem rajoniem. Tagad 6,4 procenti latviešu dzīvo citās republikās un brīvi izmanto visas tiesības, kuras noteikusi PSRS Konstitūcija.

Mēs ļoti ļoti zinām arī to, ka Lielā Tēvijas kara gados «istie latvieši», kā viņi sevi dēvēja, nūļcēās zem sarkanbaltsarkanā karoga. Hitleriešu rokaspuisi rīkojās kā latviešu tautas ienaidnieki un šo simbolu atbrāvoja ar padomju karavīru un mierīgo iedzīvotāju asinīm.

PAR MAIZI UN CUKURU

Kāpēc visā valstī ir normēta cukura sadale? Uz šo jautājumu

ir atbildējis televīzijas komentētājs. Es pilnībā viņam piekrītu. Pats galvenais ir tas, ka cukuru tagad vairs neizmanto ne lietderīgi. Par to, cik izšķērdīgs cukurs izlietots agrāk, liecina šādi skaitļi. 1986. gadā valsti pārdots par 785 tūkstošiem tonnu cukura vairāk nekā 1985. gadā. 1987. gadā — par 645 tūkstošiem tonnu vairāk nekā 1986. gadā. Tādējādi divos gados cukura pārdošana palielinājusies par vienu miljonu četrdesmit trīsdesmit tūkstošiem tonnu.

Skriet, nav īpaši jāpīerāda, ka viss šis cukurs pārvērties nevis ievārijumā, bet gan kandra. Cukura normēšana veicinājusi atturību. Bet atturība — tā ir dzīves norma, viena no svarīgākajām mūsu sabiedrības morāles normām. Pārbūve prasa morāli veselumu, tikumisku sabiedrību. Ja būs atturība, būs arī morāli atveseļota sabiedrība.

Par maizi. Minēšu piemēru. 1985. gadā kopā ar turistu grupu biju Vācijas Demokrātiskajā Republikā. Lūk, tauta, no kuras var mācīties taupīgumu. Maizi lietoju šamērā maz, taču tur pat man maizes deva pie pusdienas galdā likās pārāk niecīga. VDR maizē nekad nemētājas ne uz lelas, ne atkritumu tvertņēs.

Apbēdina tas, ka mēs šajā ziņā esam daudz nolaidīgāki: esam tik pavīrsi, ka izbīstām uz ceļa graudus, metam maizi atkritumu urnās vai pat uz lelas. Mēs uzskatām, ka mūsu valstij pieder neizmējamības bagātības, tādēļ atļaujamies nesaudzīgi tās izšķērdēt. Jau V. I. Leņins un P. Stučka aicināja mūs uz kultūras revolūciju. Bet vēl šodien mums nav īstas kultūras nedz ekonomikā, nedz politikā, nedz morālē.

Un pats galvenais — esam neiecietīgi viens pret otru. Neprotam uzklausīt oponentu un mierīgi turpināt diskusiju. Esam pieraduši dzirdēt tikai savu balsi, aizstāvēt tikai savu «es». Neprotam darīt labu. Cilvēkos vēl nav izzuduši vēlēšanās darīt labu, tā tikai jāatdzīvina.

Latvijā ierados pirms 16 gadiem, un pa šo laiku esmu izlasījis gandrīz visus V. Lāča, J. Raina un vairāku citu autoru darbus, esmu iepazinies ar Latvijas vēsturi.

M. Gorkijs savos darbos atspoguļo krievu tautas likteni. V. Lācis izseko latviešu tautas likteņgaitām. Un man liekas, ka abu tautu likteni daudzšādā ziņā ir līdzīgi.

Abas tautas ir pieredzējušas tik daudz bēdu, ka gribētos novēlēt tām labāku dzīvi.

M. NOSKOVS

Līvānos

Likums par kvalitāti: kāpēc noraidīts tā projekts?

Kad PSRS Ministru Padomē sākās diskusija sakarā ar jaunā likuma par kvalitāti projektu, kas bija izstrādāts, to nebūt negatavojās noraidīt pašos pamatos. Valdība pieaicināja savā sēdē rūpniecības uzņēmumu vadītājus, strādniekus, zinātniekus, lai uzklautu viņu domas pirms jautājuma nodošanas publiskai apspriešanai. Tomēr dokuments, kura izstrādāšanai bija veltīti divi gadi, tika, kā saka, apbedīts.

Tas notika, neskatoties uz valsts ekonomikas kraso ieinteresētību šāda dokumenta pieņemšanā: kvalitātes problēma ir viens no ekonomikas vissāpīgākajiem mežgliem. Ne velti, atklādams sēdi, PSRS ministru Padomes priekšsēdētājs N. Rižkovs minēja vairākus zīmīgus faktus, kas raksturo gan problēmas aktualitāti, gan

mērogu. Piemēram, PSRS ražo vairāk traktoru nekā visas kapitālistiskās valstis kopā, un tomēr traktoru nepietiek — tie pastāvīgi kļūst nelietojami. ASV izlieto 90 miljonus tonnu metāla velmējumu, PSRS — 110 miljonus tonnu. Amerikāņiem ar šo metāla daudzumu pietiek, bet mums metāls arvien vēl ir deficīts resurss. Padomju Savienība ražo vairāk apavu nekā ASV, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, tomēr patērētāju pieprasījums valstī netiek apmierināts. Neviens nav noslēpums arī dzīvokļu celtniecības zemā kvalitāte...

Mūsu valstī ne vienu vien reizi ir bijuši mēģinājumi atrisināt kvalitātes problēmu. Produkcijas valsts pieņemšana ir pēdējais no šādiem mēģinājumiem. Tomēr arī tā, tā-

pat kā daudzi iepriekšējie pasākumi, nedod pilnīgu efektu. Citādi diemžēl arī nevarēja būt — administratīvi komandējošās ekonomikas ietvaros deficīts, ražotāja diktāts patērētājiem, monopolisms ir likumsakarīgas parādības. Tika «ārstētas» sekas, nevis cēloņi, un ražotājs, dzidamies pēc plāna rādītājiem, joprojām pasliktināja kvalitāti, neraugoties uz kontroleru armijas pieaugumu.

Jaunā kvalitātes likuma projekts pasludināja patērētāja prioritāti un paredzēja virkni sankciju, lai viņu aizstāvētu, bet ražotāju — sodītu.

Tā kā likuma projekta apspriešanas dalībnieku lielam lielais vairākums piederēja tieši pie ražotājiem, pats par sevi rodas secinājums, ka tie-

ši šis apstākļi izraisījis šo vienprātīgo pretsparu, ko sastapa projekta autori.

Galvenais projekta kritizētāju arguments bija tas, ka projekts mēģina atrisināt problēmu ar tām pašām administratīvi komandējošajām metodēm, kas pierādījušas savu nederīgumu. Projekts izrādījās orientēts nevis uz rītdienu, bet uz vakardienu un būtībā nonāca pretrunā ar reālējām ekonomiskās reformas idejām. Jo tā paredz kvalitātes stimulēšanu ar orientēšanos uz reālo pieprasījumu, sāncensību tirgū, tas ir, atkarību no patērētāja, nevis pļaušanos uz bailēm no augstākstāvoša kontroliera, kā tas bija jūtams likuma projektā, neraugoties uz deklarācijām par patērētāja interesēm. Pazīstamais padomju jurists

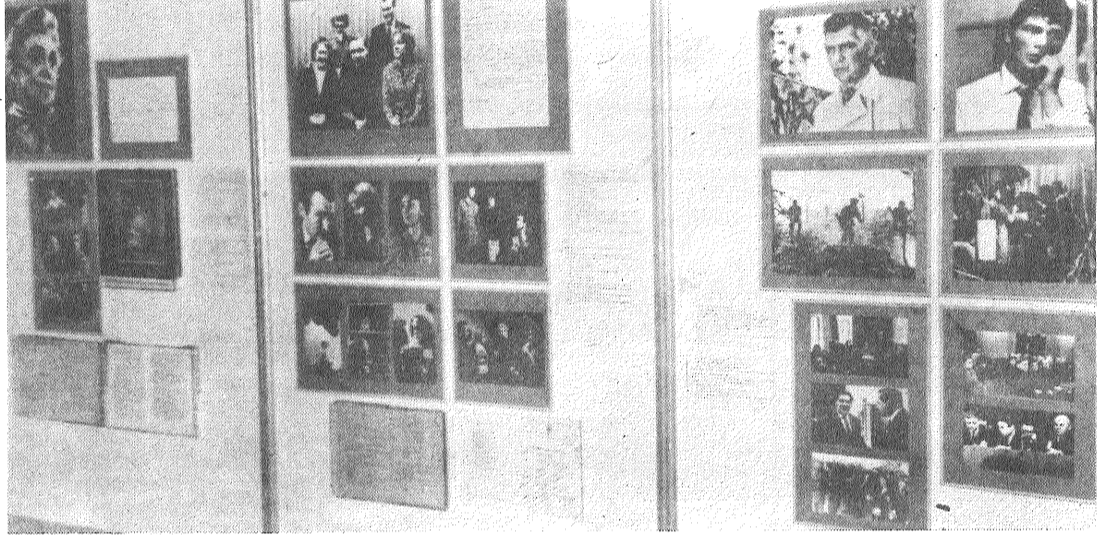
akadēmiķis V. Kudrjavcevs ierosināja turpmāk mainīt likumu sagatavošanas metodi, neuzticot to ieinteresētiem resoriem. Viņa ierosinājums tika pieņemts.

Vārdu sakot, likuma projekts «neizlauzās» dzīvē, tomēr nevis caur birokrātiskajiem šķēršļiem, kā tas bija agrāk, bet gan caur demokrātisko apspriešanu. Prese un televīzija šo notikumu ne tikai komentēja, bet arī sīki iepazīstināja sabiedrību ar pašu diskusijas gaitu.

Un tomēr, sekodams televīzijas ekrānā notikumu attīstībai, es personīgi izjutu, ka kaut kā trūkst. Pēc tam sapratu — tur nebija pircēja. Tas pagaidām paliek ārpus kadra. L. KORENEVS, APN ekonomiskais komentētājs

AS MUIŽĀ

RAKSTNIEKA 60. gadskārtas priekšvakarā skatāma izstāde «Pēc Gunāra Priedes motīviem». Tā ļauj izsekot mūsu vadošā un ražīgākā dramaturga lugu gaitām teātros, sniedz ieskatu viņa dzīvē.

Gunāram Priedem ir palaimējies (vienīgajam mūsu dramaturģijā) rast regulāru un ieinteresētu sadarbību ar savu režisoru. Un palaimējies divkārt. 50. gados un 60. gadu sākumā par tādu kļūst P. Pētersons, kopš 70. gadu sākuma — A. Sapiro. Un katrs jauns iestudējums top par nozīmīgu notikumu mūsu kultūras dzīvē.

Bet ne vienmēr ir tikai laimējies. 1967. gadā dramaturgs saraksta lugu «Smaržo sēnes». Tā nelerauga skatuves gaismu, netiek iespiesta. Gunārs Priede aiziet no Latvijas Kinematogrāfistu savienības valdes pirmā sekretāra posteņa. Viņš atgriežas pedagoģiskajā darbībā. Iestājas klusēšanas laiks arī viņa daiļradē. Divus gadus rakstnieks nespēj uzrakstīt neko. Piecus gadus viņa lūgas neuzved. Izstādē redzams šīs lūgas eksemplārs, kurš RLMVM fondos glabājas kopš 1968. gada 25. marta.

Arī Uida Pauzera skices filmai «Elpojiet dziļāk» atsauc atmiņā ilgo gaidīšanas

laiku. Cik gan ilgi filma nogulēja plauktā!

Kad dramaturga darbi vairākus gadus nekur netika iestudēti, pirmo isto gandarījumu par savu lugu atkalparādīšanos uz skatuves G. Priede guva Ādolfā Sapiro iestudētajā «Ugunskurā leja pie stacijas» 1972. gadā. Turpmākajos gados tapa lugu «Alvaru gaidot», «Es jūs piespiedīšu mīlēt Raini», «Vējlukturis abažūrā» iestudējumi. Tikai pēc tam citi teātri atcerējās, ka arī viņiem var noderēt tāds dramaturgs kā G. Priede.

Ekspozīcijā redzamā centrifūga apmeklētājam lai asociējas ar inscenējumu Leņina komjaunatnes teātri 1986. gada februārī. Teātra kritiķe Silviņa Radzobe par šo uzvedumu raksta: «Gandarījumu sagādā tas patiesības atklāsmes dziļums, kāds piemīt šai lugai un kādu līdz šim nav gādījis sastapt ne latviešu padomju dramaturģijā, ne teātrī, pētot latviešu tautas dzīvi vācu okupācijas laikā un pirmajos pēckara gados.»

Gunāram Priedem veltīto izstādi var apskatīt līdz 15. oktobrim; tikpat ilgi ir iespējams iepazīties ar Mārtiņa Kroņa keramiku.

Latgales keramikā M. Kronis ienāca nesen. Bet ir jau nopietni apgūta amata pras-

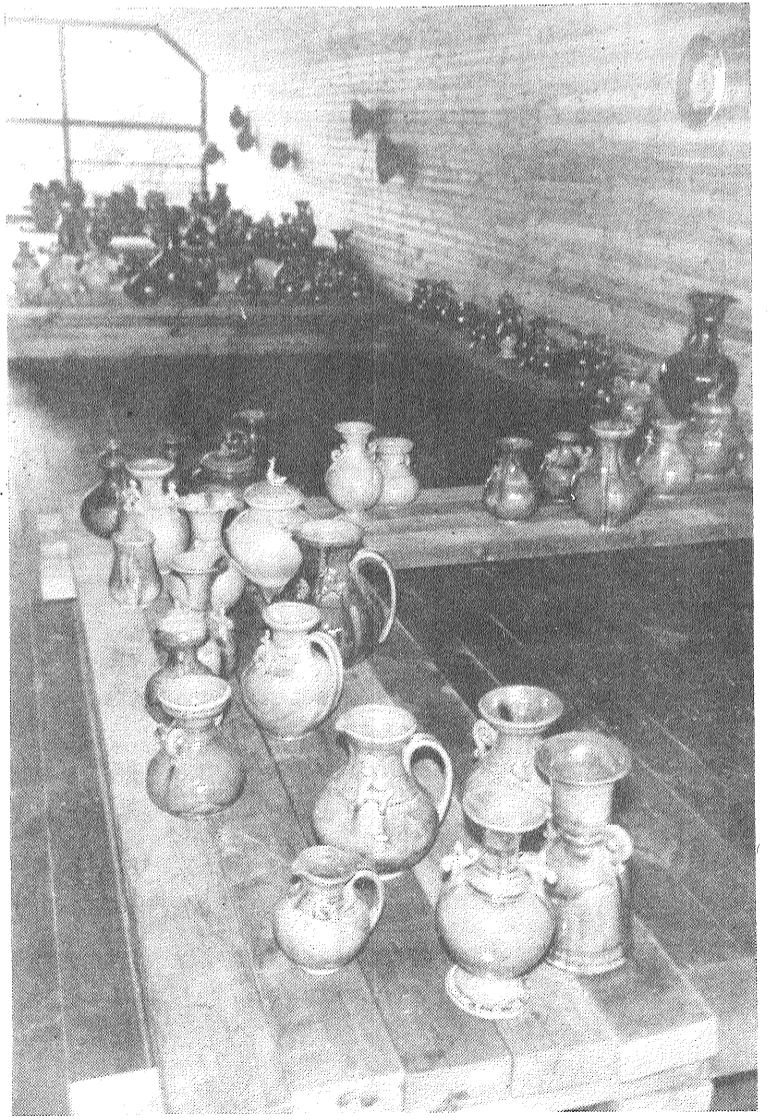
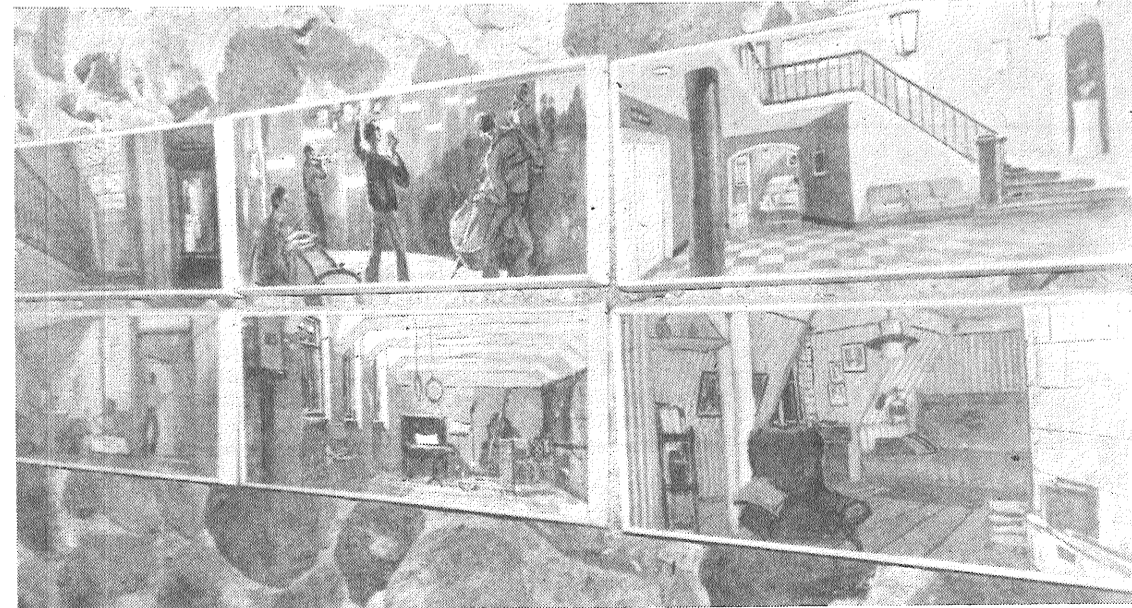
me. Par saviem skolotājiem viņš min Vogulu un Iruku, pie kuriem ilgāku laiku ir stažējies. Tuvi ir arī Kāpostīns, Paulāns un Backāns. Ar saviem darbiem Mārtiņš Kronis ir piedalījies Latgales keramikas ekspozīcijās Rīgā, Maskavā un Starptautiskajā gadatirgū Plovdivā. Jāņa Pujāta māsasdēls, bijušais rīdzinieks nu jau ir iedzīvojis savu vectēva un vecāsmātes zemē Latgalē, kurā keramikai vēl ir stipras un dzīvīgas saknes. Dricānu «Pekšos» viņam pakļaujas māls un veidojas glazūru toni.

V. ROMANOVSKIS

ATTELOS

- fragments no G. Priedes veltītās izstādes;
- U. Pauzera skices filmai «Elpojiet dziļāk»;
- muzeja jaunā darbiniece — Mākslas akadēmijas absolvente Dace Vārava;
- M. Kroņa keramika.

J. SILICKA foto

INFORMĒ 02

● Par krimināli sodāmu, sabiedrībai bīstamu pārkāpumu izdarīšanu pret vairākām personām ierosināta kriminālizmeklēšana.

Rožkalnu ciema iedzīvotāji Dz. Kancāns un A. Iraisds 1988. gada februārī un martā zaga inventāru kolhoza «Dzintars» noliktavā un iesaistīja noziedzīgā darbībā nepilngadīgo I. Augšspuli.

J. Rubenis no K. Marksa kolhoza un V. Konons no Daugavpils rajona kolhoza «Dzirkstele» nozaga aitas Pelēču ciema Mazuros.

Atmaskots dzīvokļu apzādējs, agrāk vairākkārt sodīts daugavpilietis J. Kumalāns (dzimis 1952. gadā Krāslavas rajonā). Zādības dzīvokļos izdara galvenokārt darbdienās, rīta stundās. Lūdzam pilsoņus nekavējoties ziņot milicijai par visām aizdomīgām personām, kuras manītas mikrorajonos. Gandrīz vienmēr iespējams atšķirt vietējos iedzīvotājus no svešiem cilvēkiem, kuru uzvedība rada aizdomas. Iedzīvotāju palīdzība sevišķi nepieciešama tieši patlaban, kad likumpārkāpēju pāraudzīnāšana jāuzņemas sabiedrībai nevis labošanas darbu iestādēm. Sakarā ar to pirms termina atbrīvo lielu skaitu to cilvēku, kuri agrāk sodīti par kriminālnozieģumiem. Tādēļ rādīt rajonā uz pastāvīgu dzīvi var apmesties tādas personas, kuras agrāk nav šeit dzīvojušas un kurām te nav nekādu sociāli pamatotu sakaru.

Arī minēto J. Kumalānu palīdzēja atmaskot iedzīvotāji. Preiļu rajona iekšlietu daļa pateicas visiem, kas palīdzēja atklāt un aizturēt šo noziedznieku.

Līvānietis A. Romašņoks, pielinot nazi huligāniski izrīkojās ar cietušo K.

Vairumtirdzniecības bāzes ekspedītors P. Bogdanovs pārkāpa tirgošanās noteikumus un na celām pārdeva viņam uzticēto kravu — spirtotos dzērienus.

● Personām, kuras izdarījušas sabiedrībai mazāk bīstamus pārkāpumus, nolēmts piemērot sabiedriskās ietekmēšanas līdzekļus.

R. Caunāns, Kirova kolhoza gans, izraisīja kautiņu ar fermas «Dravas» strādnieku L. Grozu un nodarīja viņam vieglus, veselībai nekaitīgus ievainojumus.

R. Pavolaitis, Aglonas ciema iedzīvotājs, šī gada aprīlī nozaga Raiņa kolhoza traktoristam A. Pastaram piederošā motocikla «Java» motoru.

Aglonietis J. Repša, izmantotot to, ka viņa pūdeles brālis — sovhoza «Aglona» elektrīķis I. Savičevs bija stiprā alkohola reibumā, piesavinājās tā naudu — 96 rubļus.

Līvāniete A. Zusāne, būdama naidīgi noskaņota pret A. Botori, nodarīja viņai vieglus, veselībai nekaitīgus miesas bojājumus.

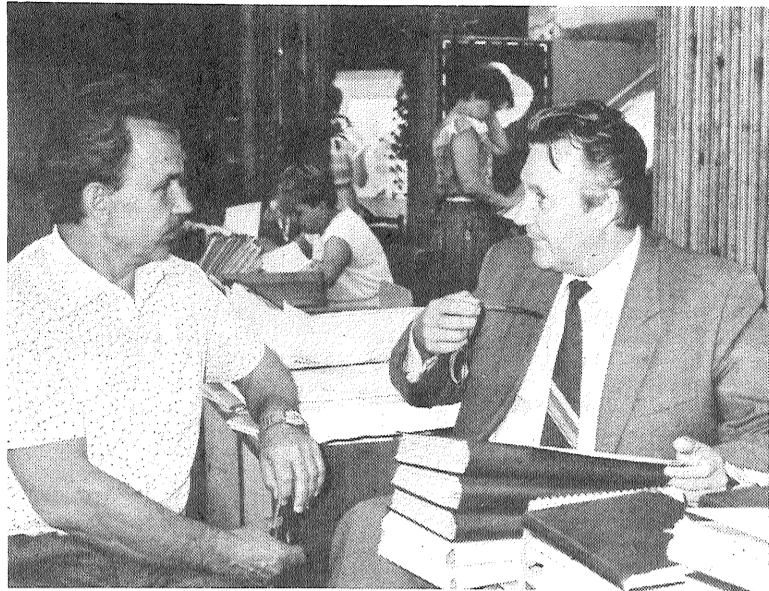
1987. gada septembrī vairumtirdzniecības bāzes ekspedītors J. Spuls izsaimniekoja preces par 141 rubli — pārdeva spirtotos dzērienus. Viņa rīcība kvalificējama kā valsts īpašuma zādība izšķērdēšanas veidā.

● Vairākus likumpārkāpumus izdarījuši bērni un pusaudži. Rajona izpildkomitejas nepilngadīgo lietu komisija piemērojusi viņiem un viņu vecākiem attiecīgus sodus.

● Par atkārtotu (šajā gadā) transporta līdzekļu vadīšanu dzērumā pie kriminālatbildības saukti: A. Tumaševičs (dzīvo Preiļos, nestrādā); S. Uljanovs — kolhoza «Zelta vārpa» kolhoznieks, M. Cišs — Oškālna kolhoza strādnieks, N. Mironovs — Līvānu EMBK strādnieks, J. Briška — SCO strādnieks.

N. MAKSIMOVŠ,

rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas priekšnieka vietnieks

Cik vērts labs padoms?

Vislabāk to būtu pajautāt Rīgas rajona kolhoza «Mārupe» priekšsēdētājam J. Zvaigzņem, kura vadītais kolektīvs kļuvis par Latvijas PSR Agrorūpnieciskās komitejas zinātniskās ražošanas apvienības «Pārtikas rūpniecība» klientu. No vienas puses, viņš teica, tas nav maz — gandrīz 18 tūkstoši rubļu par tādu saldo cepumu šķirņu ražošanas tehnoloģijas izstrādāšanu, kurās tiek izmantotas vietējās izejvielas. Labums? Projektēšana notiek ātrāk nekā valsts projektēšanas institūtos, izstrādnes ieviešanas laikā pastāvīgi tiek sniegtas atbalsts. Tāds cepumu ceļš atmaksāsies divos trijos gados. Veikalos paplašināsies cepumu sortiments.

Kolhozu un padomju saimniecību patstāvības paplašināšanās izraisījusi pārstrādājošu uzņēmumu plašu attīstību saimniecībās. Daudzu saimniecību

vadītāji ZRA «Pārtikas rūpniecība» personā atraduši ieinteresētu un stabili partneri. Apvienības darbības spektrs ir plašs: dažādu lauksaimniecības produkcijas pārstrādes un pārtikas produktu ražošanas tehnoloģiju izstrādāšana, normatīvi tehniskās dokumentācijas sagatavošana, nodrošināšana ar zinātniski tehnisko informāciju un palīdzība taras un lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumu produkcijas iesaiņojuma mākslinieciskajā un grafiskajā noformēšanā.

ATELĀ: kolhoza «Mārupe» priekšsēdētājs Jānis Zvaigzne apmainās domām ar zinātniskās ražošanas apvienības «Pārtikas rūpniecība» ģenerāldirektora vietnieku Juriju Litviņenko (no kreisās).

V. SEMJONOVA foto (LATINFORM)

Ar sēnēm — uzmanīgāk!

● Kops augusta sākuma jau apmēram 30 cilvēki nonākuši Rīgas klīnikās ar vienu un to pašu diagnozi — saindēšanās ar sēnēm. Līdz 15. augustam pieci no šiem cilvēkiem — vecumā no 3 līdz 74 gadiem — miruši.

Septiņi cilvēki saindējās ar sēnēm, ko no Kemeru meža pārnesa kāds jūrmalnieks. Lasot sēnes, viņš tās salīdzināja ar attēliem speciālā rokasgrāmatā. Būdamis pārliecināts, ka liek grozā šampinjonus, viņš atnesa mājās vairākus desmitus balto mušmīru. Pusdienās sēnes ēda visa ģimene. Pēc tam tās aiznesa arī radniecēci, kas gulēja dzemdību namā. Viņa pacienāja savu palātu kaimiņi. Naktī visiem kļuva slikti — parādījās vājums, bija vemšana, krampji kāju muskuļos, caureja un citi raksturīgi simptomi, kas novērojami, ja notikusi saindēšanās ar sēnēm. Ātrā palīdzība nogādāja ģimeni republikāniskajā klīniskajā infekcijas slimību slimnīcā. Neaugoties uz mediku pūlēm, pašu sēnotāju izglābt neizdevās. Bez rīdziniekiem un jūrmalniekiem lielākajās Rīgas klīnikās smagā stāvoklī nogādāti slimnieki no Tukuma, Cēsīm un citām republikas vietām.

Kā pastāstīja Latvijas PSR Veselības aizsardzības ministrijā, tik plašu un tik smagu saindēšanos ar sēnēm mūsu republikā navēro pirmo reizi. Labvēlīgie laika apstākļi un siltais vasaras lietus sekmējis indīgo sēņu augšanu, turklāt tādās vietās, kur tās līdz šim nebija redzētas. Sevišķi daudz nelaiemes gadījumu cēlonis šajā sezonā ir baltās un bālās mušmīres, kuras mēdz sajaukt ar

meža šampinjiem. Mušmīrēm lapinās vienmēr ir baltas, turpretī šampinjiem — no iesārtām līdz kafijbrūnām.

Baltā, bālā un zaļā mušmīre ir ārkārtīgi bīstamas sēnes. Lietotas uzturā pat pavisam nelielās devās, tās izraisa saindēšanos, kas var beigties ar nāvi. Pretindes tām nav, un to toksiskumu nemazina nekāda apstrāde. Ja cilvēks saindējies ar šīm mušmīrēm, cīņa par viņa dzīvību ir ārkārtīgi sarežģīta, jo inde iedarbojas uz vitāli svarīgiem orgāniem. Daudzus slimniekus nākas pieslēgt pie mākslīgo aknu un nieru aparātiem.

Medicīnas darbinieki kategoriski brīdina sēnotājus — esiet ļoti uzmanīgi, lasiet tikai tās sēnes, par kurām esat pilnīgi pārliecināti, ka tās ir ēdamas! Ja sēņojat kopā ar bērniem, uzmaniet, lai viņi nelasītu ārēji pievilcīgās indīgās sēnes! Nelaujiet viņiem ēst neapstrādātas sēnes un nedariet to paši, it īpaši tad, ja neesat pārliecināti, vai tās nav indīgas!

Ja pēc sēņu ēšanas manāt kaut nēcīgu pašsajūtu paslikstināšanos, nekavējoties griezieties pēc medicīniskās palīdzības! Kamēr ierodas ārsts, slimniekam jāiztīra kuņģis un zarnu trakts, viņš jānogulda. Lai kompensētu šķidruma zudumu, ko radījusi vemšana un caureja, jādod nelieliem malkiem dzert sālsūdens, kas mazīna vemšanu un nelabumu, stipra tēja vai melna kafija. Nekādā gadījumā nedrīkst lietot alkoholisks dzērienus, jo tie veicina straujāku sēņu inžu uzsūkšanos organismā.

LATINFORM
korespondents

Redaktors P. PIZELIS

„Viskaistākais pasaulē — sievietē!”

Tā apgalvo tautas dziesminieks, komponists Eduards Rozenštraus.

— Sievietēm es esmu vel-tīji visas savas dziesmas. Bet visupirms savai sievai Elvīrai, viņa ar mani bija kopā gan priekos, gan bēdās, un ir viegli pārciest grūtības, ja ir tāds draugs... Viņai arī komponēju toreiz, tajos bargajos gados «Zilo lakatiņu». Tas notika Rucavā. Mazā lauku skolīnā bija ērgelītes, un tur arī radās šī dziesma. Drīz vien tā iepatikās citiem un, kā saka, «aizgāja tautā». «Zilo lakatiņu» dziedāja lieli un mazi, jauni un veci, un puisī, iesaukti vācu armijā, arī to dziedāja. Šīs dziesmas dēļ vēlāk daudz cietu, biju arī Sibīrijā. Starp citu, nāvei acis esmu skatījies ne vienu reizi vien, bet dziesmas man palīdzējušas iziet cauri visām šausmām.

— Kas dzimis dziesmai, tas dziesmai atdod savu mūžu, — uzskata komponists.

Lūk, «Vecās liktenzīrnas», «Vecplebalgas ūdensrozes», «Jāņu nakts», «Jaunība, jaunība», «Māte, Latgale», «Tur, kur Gauja», «Jau saule rīst aiz tumšiem egļu siliem» un vēl daudzas citas tautā populāras dziesmas, pavisam pāri par 70. ir komponējis tautas dziesminieks Eduards Rozenštraus.

Kaut gan Eduardam Rozenštrauham aiz muguras jau 72 gadi, viņš ir enerģijas un optimisma pilns.

A. PLATAIS

(No laikraksta «Rīgas Balss»)

SLUDINĀJUMI

VIĻĀNU

41. PROFESIONĀLI

TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

aicina mācīties šādās specialitātēs.

□ Apgaismes, spēka tīklu un spēka elektroiekārtu elektromontētājs.

□ Apgaismes, spēka tīklu un spēka elektroiekārtu elektromontētājs ar tiesībām vadīt automobili, kategorija «C».

Mācību ilgums 3 gadi. Apmācība latviešu valodā.

Uzņem astoto klašu absolventus. Jaunieši, kurus mācīties nosūtījuši uzņēmumi, saņem stipendiju. Skola apgādā ar bez-

maksas uzturu, apģerbu un kopmītni.

□ Apgaismes, spēka tīklu un spēka elektroiekārtu elektromontētājs.

Mācību ilgums 1 gads. Uzņem jauniešus ar vidējo un astoto klašu izglītību, kā arī no Padomju Armijas atvaļinātos karavīrus.

Mācības notiek latviešu valodā. Mācību laiks tiek ieskaitīts darba stāžā.

Skolas adrese: 228150 Rēzeknes raj. Viļāni, Kultūras laukumā 1. Tālruni 2150, 2321.

JĒKABPILS RAJONA SAUKAS 59. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

turpina uzņemt audzēkņus 1988./89. mācību gadam šādās specialitātēs:

□ plaša profila traktorists — mašīnists — šoferis,

□ elektromontieris — šoferis,

□ autoceltna vadītājs.

Mācību ilgums 3 gadi. Mācības notiek latviešu valodā.

Iestājoties skolā jāiesniedz šādi dokumenti:

apliedzība par astoņgadīgo izglītību,

rakšturojums no skolas,

medicīniskā izziņa — 086 veidlapa,

desmit fotokartītes (3,5 x 4,5 cm),

izziņa par ģimenes sastāvu (krievu valodā) kara komisariāta vajadzībām.

Audzēkņus apgādā ar bezmaksas uzturu, apģerbu, kopmītnēm, maksā stipendiju, izsniedz lītošanai mācību grāmatas, skolā darbojas mācību priekšmetu, foto, kinomehānikas pulciņi, dažādas sporta sekcijas, motociklu vadītāju kursi.

Skolas adrese: Jēkabpils rajons, p. n. Sauka, ind. 228213 tālruni: 41743, 41722.

KOOPERATĪVS

«TAVAS OTRAS MAJAS»

aicina uz atpūtas vakaru šī gada 2. septembrī plkst. 22.00 Preiļu kultūras namā un 3. septembrī plkst. 22.00 Līvānu kultūras namā (būs video un bīfete).

Ieeja — 2 rbļ.

PARDOD trešās laktācijas govī kolhozā «Sarkanā ausma», Anspokos. Zvanīt 39555.

PARDOD māju Jēkabpilī. Ir centrālapkure, saimniecības ēkas, augļu dārzs un piemājas zeme. Tuvākas ziņas: Jēkabpils rajons, s. n. Sala, Vestura iela 2—15. Tālrunis 63411.

STEIDZĪGĀ MAINĀ labiekārtotu divstāvu dzīvokli (28 m²) Salaspilī (jāstrādā kolhozā) pret labiekārtotu 3 istabu dzīvokli Līvānos. Zvanīt 42233.

PARDOD divstāvu māju Jēkabpilī. Tuvākas ziņas: Slimnīcas ielā 12—6 vai Bebru ielā 18—10. Zvanīt: Jēkabpils 2365 pēc plkst. 20.00.

Sutru astoņgadīgajai skolai STEIDZĀMI VAJADZĪGS PĀVĀRS. Ir dzīvoklis.

PREIĻU

PATERETAJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS

MAIZES KOMBINĀTAM

darbam Līvānu un Aglonas maizes ceptuvēs vajadzīgi:

mīklas mīcītāji (vēlams — vīrieši),

maizes cepēji, veidotāji un no-
vietotāji,

IV kategorijas elektrīķi,
tehnoļogs.

Pieņem pensionārus. Gabaldarba premijā apmaksā. Izcenojami paaugstināti. Ir 13. alga un premija par darba stāžu maizes ceptuvē.

Tos, kuriem nav speciālās sagatavotības, apmāca individuāli.

Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta administrācija, partijas birojs un arodkomiteja izsaka dziļu līdzjutību Jānim Skudram sakarā ar MĀTES nāvi.

„LENINA KAROGS»

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996,

atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīpas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 226400, Daugavpilī, Vaikas ielā 1. 1 nos. Iespiediotksne. Ofsetiespiedums. Metiens 13 966 eks. (latv. val. 9925 eks., krievu val. 4041 eks.). Indeksks 68169. Pas. 1259.